

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวาปีปทุม
The Development of Reading Comprehension Skills Using the KWL Plus
Learning Process for Mathayomsuksa 2 Students at Wapi Pathum School

จามจรี ทุมแก้ว, บรรจง บุรินประโคน, จำรัส สุขแป
Jamjuree Thumkaew, Banjong Burinprakhon, Chamrat Sukpae
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Faculty of Education Rajabhat Mahasarakham University
Email: Banjong.b22@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุมก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus 2) พัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุมโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus กับเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน KWL Plus จำนวน 4 แผน รวม 8 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ จำนวน 1 ชุด เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค KWL Plus จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5
2. มีทักษะความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80

ได้รับบทความ: 29 มีนาคม 2566; แก้ไขบทความ: 6 เมษายน 2566; ตอรับตีพิมพ์: 27 เมษายน 2566

Received: March 29, 2023; Revised: April 6, 2023; Accepted: April 27, 2023

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม มีความพึงพอใจที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$)

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความสำคัญ, การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus

Abstract

The purpose of this research were: 1) compare the reading comprehension skills of 2/6 students at Wapi Pathum School before and after learning management using the KWL Plus technique. 2) develop skills in reading comprehension skills of 2/6 students at Wapi Pathum School by learning management using the KWL Plus technique with the criteria of 80%. and 3) study the student's satisfaction with learning management with the KWL Plus technique.

The target group used in this research was 2/6 students of Wapi Pathum School. Province, Academic Year 2022, 40 people. Simple random sampling methods used in research are Learning plan for developing reading comprehension skills Using KWL Plus teaching techniques, 4 learning management plans, 2 hours each total 8 hours, 1 set of reading comprehension test, which is a multiple-choice test, 4 options, 30 questions. And satisfaction assessment form for 2/6 students at Wapi Pathum School There were 10 items on teaching and learning management using the KWL Plus technique. The statistics used in the research were mean (\bar{X}), standard deviation (S.D), and t-test.

The research results found that:

1. The results of Comparison of Reading Comprehension Skills of 2/6 Students at Wapi Pathum School The pre-and post-learning management using the KWL Plus technique was significantly higher than before at the 0.5 level.

2. The reading comprehension skills by using the KWL Plus Technique were effective at 81.67, meeting the criteria of 80.

3. students in 2/6 students of Wapi Pathum School There was a good satisfaction with learning management with the KWL Plus learning process overall at the highest level ($\bar{X} = 4.61$).

Keywords: Reading Comprehension, Management Learning with the KWL Plus Technique

1. บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มีความต้องการเพื่อที่จะมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งเป็นความสามารถในการรับและส่งสารใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนคติของตนเอง ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกใช้และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีกระบวนการทางเทคโนโลยี และการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้ โดยสาระและมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 38)

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ เป็นทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การถ่ายทอดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง สามารถส่งผลให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการที่สำคัญ ซึ่งสิ่งที่ต้องเรียนรู้จากการอ่าน คือ การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การตัดสินใจและการแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้การอ่านยังช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความคิด เห็นได้จากการสอนการอ่านในปัจจุบันที่เน้นการอ่านเพื่อพัฒนาทางด้านความคิดของผู้เรียน โดยไม่เน้นเพียงแค่การอ่านออกเสียงได้ แต่จะมีการเน้นในเรื่องของการอ่านเพื่อพัฒนาความคิด เพราะการคิดเป็นหลักสำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้ หากการอ่านที่ปราศจากการใช้ความคิดก็ย่อมไม่สามารถเกิดประสิทธิผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 5-6)

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องหาสาระสำคัญของเนื้อเรื่องเพื่อทำความเข้าใจให้ถูกต้องสอดคล้องกับแนวคิดของผู้เขียนตลอดจนสามารถตั้งคำถามตอบคำถาม การหาประโยคใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์หรือเรื่องราวว่าใครทำอะไรที่ไหน อย่างไร รวมถึงการบอกใจความหลัก ใจความรอง และสามารถบอกสาระสำคัญของเรื่องและเขียนสรุปใจความสำคัญได้ (แววมยุรา เหมือนนิล, 2556: 12) อีกทั้งปัญหาที่พบในการอ่านคือนักเรียน คือ เกิดจากครูผู้สอนบางส่วนไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้

นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ ทั้งนี้ เพราะผู้เรียนขาดการฝึกฝนทักษะด้านการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการสอนอ่าน ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งในปัจจุบันการสอนของครูเน้นไปที่การอ่านให้ถูกต้องตามหลักการอ่านและเน้นการอ่านออกเสียงมากกว่า รวมทั้งระดับความสามารถพื้นฐานในการอ่านของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน จึงทำให้สมรรถภาพด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ (จิราภรณ์ บุญณรงค์, 2554: 53)

การจัดการเรียนการสอนของครูเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ควรมีการส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ สามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี เพื่อช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญและทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสูงขึ้น ครูต้องส่งเสริมกระบวนการอ่านโดยหาเทคนิควิธีการสอนและการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้เทคนิคการสอนแบบ KWL-Plus เพื่อให้ผู้สอนได้ทราบถึงความรู้พื้นฐานที่มีมาก่อนของผู้เรียน และใช้ชิ้นงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียนแล้วใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ เพื่อช่วยเหลือการอ่านของนักเรียน ให้นักเรียนได้ตั้งคำถามในการอ่าน การระดมสมอง รวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล สรุปเรื่องจากการอ่าน รวมไปถึงการประเมินความเข้าใจจากการอ่านด้วยตนเอง (วันวิดา กิจเจา และอภิกมาสมากัจญ์ (2557: 1040-1041)

กระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus เป็นเทคนิคที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการคิด วิชรา เล่าเรียนดี (2547: 110) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus ช่วยพัฒนาการอ่านในทุกระดับ กระตุ้นนักเรียนให้เป็นนักคิด ในขณะที่อ่านนักเรียนจะทำนายเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านก่อนที่จะเริ่มอ่านเรื่องที่กำหนด นักเรียนจะพิจารณาความรู้ความเข้าใจของตนเองที่มีต่อเรื่องที่จะอ่าน ในขณะที่อ่านนักเรียนจะตรวจสอบเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านว่าเป็นไปตามที่นักเรียนได้ทำนายไว้หรือไม่ ฝึกให้คิดเป็นลำดับขั้นตอน โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus ได้แก่

ขั้น K : What we Know หมายถึง ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังจะอ่าน ซึ่งครูให้นักเรียนระดมกำลังสมอง

ขั้น W : Want to Know หมายถึง นักเรียนต้องการที่จะรู้อะไรเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน ครูและนักเรียนจะตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้

ขั้น L : What we have learned หมายถึง นักเรียนรู้อะไรบ้างจากการอ่าน และมีขั้น Mapping เป็นการทำแผนภาพความคิด ขั้น Summarizing เป็นการสรุปเรื่องหลังการอ่านซึ่งเป็นการช่วยให้นักเรียนจัดระบบความคิดได้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญไปใช้และให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า การอ่านจับใจความเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากในการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจและผู้เรียนสามารถสื่อสารได้

สิ่งสำคัญคือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ การเรียนรู้และฝึกฝนจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก ถ้าผู้เรียนไม่มีการฝึกฝนการอ่านจับใจความที่ถูกต้องก็จะส่งผลต่อการเขียนและจะเป็นอุปสรรคในการสื่อสารได้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของจินดารัตน์ ฉัตรสอน (2560: 190) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus ผลการวิจัยความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL หลังเรียนด้วยแบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นเรื่องที่ดีต่อผู้เรียน จึงสนใจที่พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus มาใช้พัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวาปีปทุม และคาดว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุมก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus
2. เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุมโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus กับเกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2565 ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก ได้ห้อง ม. 2/6 มีนักเรียนจำนวน 40 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนKWL Plus สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนนาปีปทุม แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์ การวัดและการประเมินผล จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้ KWL Plus

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความเรื่องสั้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความข่าว

2. แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนนาปีปทุม จำนวน 1 ชุด เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Pre-test) และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Post-test)

3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค KWL Plus แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.3 วิธีการเก็บข้อมูล

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัยนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองจำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลา 8 ชั่วโมง ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. การทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) ใช้แบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก 30 ข้อ เรื่อง การอ่านจับใจความ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนนาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน จากนั้นนำแบบทดสอบเรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาตรวจและบันทึกคะแนนเก็บไว้เพื่อดูคะแนนพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจนครบทั้ง 4 แผน จำนวน 8 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. หลังจากรับกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาครบทุกแผนแล้ว ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยใช้แบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชุดเดิม และตรวจคะแนนพร้อมเก็บบันทึกข้อมูล

4. นำข้อมูลที่ได้จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อสรุปผลการศึกษิตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KW L Plus โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์ทักษะความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus กับเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus โดยสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การประเมินการแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของลิเคิร์ต

4. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KW L Plus

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t – test
ทดสอบก่อนเรียน	40	30	19.33	1.86	21.11
ทดสอบหลังเรียน	40	30	24.50	1.67	

จากตารางที่ 1 พบว่าการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KW L Plus คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (\bar{X} = 24.56, S.D = 1.67) สูงกว่าก่อนเรียน (\bar{X} = 19.33, S.D = 1.86) คิดเป็นร้อยละ 81.67

4.2 ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์ทักษะความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวาปีปทุม โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus กับเกณฑ์ร้อยละ 80

กลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWL Plus	จำนวน นักเรียน	เกณฑ์คะแนน ที่กำหนดร้อยละ	คะแนน เต็ม	\bar{X}	S.D.	คะแนน เฉลี่ยร้อยละ	t
	40	80	30	24.50	1.69	81.67	1.87

จากตารางที่ 2 พบว่าทักษะความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 จำนวน 40 คน โรงเรียนวาปีปทุม โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 24.50 คิดเป็นร้อยละ 81.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.69 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม มีความสามารถด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมาคือด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ($\bar{X} = 4.85$) และลำดับสุดท้ายด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อน ($\bar{X} = 4.82$)

4.4 สรุป

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุมก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5

2. ผลวิเคราะห์ทักษะความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus กับเกณฑ์ร้อยละ 80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3. ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

5. อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวาปีปทุม สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ผลเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนวาปีปทุม มีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus สูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน KWL Plus เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการอ่านจับใจความสำคัญ โดยให้ผู้เรียนได้รู้ถึงขั้นตอนและวิธีในการอ่านจับใจความสำคัญ ทำให้นักเรียนได้รู้จุดประสงค์ในการอ่าน และสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 จำนวน 40 คน ได้ทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ จึงทำให้เข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญและสามารถทำแบบทดสอบได้

ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus เป็นเทคนิคที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการคิด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวีชรา เล่าเรียนดี (2547: 78) ที่กล่าวว่า เทคนิค KWL Plus ช่วยพัฒนาการอ่านในทุกๆระดับ กระตุ้นนักเรียนให้เป็นนักคิด ในขณะที่อ่านนักเรียนจะทำนายเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านก่อนที่จะเริ่มอ่านเรื่องที่กำหนด นักเรียนจะพิจารณาความรู้ความเข้าใจของตนเองที่มีต่อเรื่องที่จะอ่าน ในขณะที่อ่านนักเรียนจะตรวจสอบเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านว่าเป็นไปตามที่นักเรียนได้ทำนายไว้หรือไม่ ฝึกให้คิดเป็นลำดับขั้นตอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูที่มีการเน้นให้นักเรียนได้มองเห็นวิธีการคิด การอ่านเพื่อทำความเข้าใจ การคาดการณ์ในเรื่องตั้งแต่เริ่มต้น จนจบเรื่องรู้ถึงขั้นตอนและวิธีในการอ่านจับใจความสำคัญ ทำให้นักเรียนได้รู้จุดประสงค์ในการอ่าน สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ และนักเรียนสามารถตอบคำถามในสิ่งที่ตนเองตั้งขึ้นมาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดารัตน์ ฉัตรสอน (2560: 67) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL ซึ่งผลการวิจัย ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5.2 ทักษะความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6โรงเรียนวาปีปทุม โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus กับเกณฑ์ร้อยละ 80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เมื่อวิเคราะห์ผล

แล้วพบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 24.50 คิดเป็นร้อยละ 81.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้หลักการและวิธีการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการคิด ซึ่งเป็นไปตามขั้นตอนในการอ่านและคิด ซึ่งสอดคล้องกับ ภัทรนันท์ ศรีอินทร์ (2560: 66) ได้กล่าวว่า เทคนิคการสอนแบบ KWL Plus เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปพัฒนาทักษะของผู้เรียนในเรื่องของการแสวงหาความรู้ การคิด วิเคราะห์ ที่ผ่านการอ่านและฝึกปฏิบัติจนเกิดความรู้และความเข้าใจ สามารถพัฒนาทักษะการสรุปความได้เมื่อผู้เรียนมีทักษะในด้านการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus

ทั้งนี้กระบวนการสอนที่ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาและนำความรู้ความสามารถด้านการอ่านจับใจความไปใช้ โดยการเพิ่มขั้นตอนที่ 5 คือการประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้ ขั้นที่ 1 กิจกรรมก่อนการอ่าน ที่เรียกว่า ขั้น K : What we Know คือ นักเรียนมีประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังจะอ่านหรือไม่ ซึ่งครูจะให้นักเรียนระดมกำลังสมองถึงสิ่งที่นักเรียนรู้ ขั้นที่ 2 กิจกรรมระหว่างการอ่าน ที่เรียกว่า ขั้น W : Want to Know คือ นักเรียนต้องการที่จะรู้อะไรเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน นักเรียนจะตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้และบันทึกลงในเอกสาร ขั้นที่ 3 กิจกรรมหลังการอ่าน ที่เรียกว่า ขั้น L : What we have learned คือนักเรียนรู้อะไรบ้างจากการอ่าน ขั้นที่ 4 สรุปเรื่องที่อ่านในรูปแบบ Mapping เป็นการทำแผนภาพความคิด ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้จากการสรุปเรื่อง และให้นักเรียนได้ฝึกฝนสามารถนำความรู้มาประยุกต์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมได้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนจะเห็นได้ว่าการนำเทคนิคการสอน KWL Plus มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความครูผู้สอนสามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับความต้องการของการพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ โดยการนำกิจกรรมก่อนการอ่านหรือขั้นที่เรียกว่าการระดมความรู้เดิมของผู้เรียน กิจกรรมระหว่างการอ่าน เป็นการตั้งคำถามระหว่างการอ่านในสิ่งที่อยากรู้ กิจกรรมหลังการอ่าน เป็นการให้บอกถึงสิ่งที่เรียนรู้ การสรุปการเขียนเป็นแผนผัง และการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้สิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

5.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาแล้วพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 มีความพึงพอใจของนักเรียนเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานั้นถูกต้องตามหลักเนื้อหาที่มีในปัจจุบัน เนื้อหาความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน มีกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจ เช่น การทำกิจกรรมกลุ่มที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการ

แสดงความคิดเห็นกับส่วนรวม การตั้งคำถาม การตอบคำถาม ประกอบกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม นักเรียนได้มีความกระตือรือร้น และให้ความร่วมมือกิจกรรมเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไสวีย์ สิงห์หอม (2555: 46) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus นักเรียนมีความพึงพอใจเฉลี่ยสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ วันวิดา กิจจา และอภิกมาศ มากจ้อย (2558: 1040) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL Plus ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWL Plus พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

6. ข้อเสนอแนะ

บทความวิจัยนี้ แสดงให้เห็นที่มาและแนวทางในการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ KWL Plus เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวาปีปทุม ตามวัตถุประสงค์ที่ว่าด้วยการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus พบว่า ผู้เรียนทักษะการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเป็นไปตามการเรียนรู้ตามจุดประสงค์จึงทำให้เข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญและสามารถทำแบบทดสอบได้ การนำเทคนิคการสอน KWL Plus มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูสามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับความต้องการของการพัฒนาทักษะของนักเรียนได้ เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด และการจัดเนื้อหาที่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับวัย มีกิจกรรมที่หลากหลายและน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ประกอบกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรเตรียมพร้อมเรื่องต่าง ๆ ทั้งวิธีการสอนตามขั้นตอนโดยใช้เทคนิค KWL Plus ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้
2. การเลือกเนื้อหาที่นำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนโดยใช้เทคนิค KWL Plus ควรเลือกเนื้อหาที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป ควรมีเนื้อหาที่หลากหลายและอยู่ใกล้ตัวของนักเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจและทันสมัย เช่น การอ่านจับใจความจากข่าว

ควรเป็นข่าวปัจจุบันมากกว่า เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดไปพร้อมกับพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

3. เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนได้กล้าแสดงออกทั้งด้านความคิด และความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ครูคอยให้คำปรึกษาและดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำกระบวนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค KWL Plus ไปพัฒนาทักษะการอ่านด้านต่าง ๆ ต่อไป

2. ควรนำกระบวนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญไปบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ การเขียน ฟัง ดู และพูด หลักการใช้ภาษาไทย และวรรณคดีและวรรณกรรม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **คู่มือจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จิราภรณ์ บุญณรงค์. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีการสอนปกติ. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนวิชาภาษาไทย**. นครปฐม: บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จินดารัตน์ ฉัตรสอน. (2560). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL ร่วมกับแบบฝึก. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, 6(1), 141-151.
- ภัทรนันท์ ศรีอินทร. (2560). การศึกษาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบKWL-Plus. **วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยฟาอีสเทอรน.
- ไลวัลย์ สิงห์หอม. (2555). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนภาษาไทยและความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. **วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2547). **เทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ**. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วันวิดา กิจเจา และอธิกมาส มากจ้อย. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STADร่วมกับ เทคนิค KWL Plus. *วารสารสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 8(2), 1040.

แวมมยุรา เหมือนนิล. (2556). *การอ่านจับใจความ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ ฯ: สุวีริยาสาสน์.